

Ελένη Γλύκατζη – Αρβελέρ
αγωνίστρια της αντίστασης, βυζαντινολόγος,
ακαδημαϊκός

1926

Από δεκατεσσάρων χρόνων στις γραμμές της αντίστασης εναντίον των Γερμανών, το τολμηρό, όμορφο κορίτσι με τη χοντρή ξανθή κοτσίδα από τα προσφυγικά του Βύρωνα πίστευε πως ήταν καλύτερο να πεθάνεις όρθιος παρά να ζεις γονατιστός. Η ίδια δεν γονάτισε ποτέ. Με το υψηλό της φρόνημα, την αγάπη της για τα γράμματα και τη σκληρή δουλειά, ξεπέρασε την οικογενειακή φτώχεια, τις τρομερές δυσκολίες της εποχής, τους κινδύνους. Σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή της Αθήνας. Βρέθηκε στη Γαλλία, άγνωστη μεταξύ αγνώστων. Πέρασε μερόνυχτα πάνω από τα βιβλία και κατάφερε όχι μόνο να γίνει καθηγήτρια στη Σορβόνη και διευθύντρια στο Εθνικό Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών της Γαλλίας, το περίφημο CNRS, αλλά και πρώτη γυναίκα πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας του Πανεπιστημίου της το 1967 και πρώτη γυναίκα πρύτανης στα επτακόσια χρόνια ιστορίας της Σορβόνης το 1976. Ήξερε από πολύ νωρίς ότι, καθώς ήταν γυναίκα, δεν είχε δικαίωμα να αποτύχει. “Αν μία αποτύχει, πάνε όλες!” είχε δηλώσει σε μια συνέντευξή της.

Η Ελένη έγινε διάσημη βυζαντινολόγος. Έγραψε δεκάδες βιβλία, έδωσε αμέτρητες διαλέξεις σε όλο τον κόσμο. Απέσπασε πάμπολλες διακρίσεις. Γνώρισε μερικούς από τους πιο σημαντικούς ανθρώπους της εποχής της, συνδέθηκε φιλικά με πολιτικούς, καλλιτέχνες, επιστήμονες. Ποτέ δεν επαναπαύθηκε στις δάφνες της, ποτέ δεν ξιπάστηκε. “Ήμουν και κλητήρας και αφεντικό” είπε κάποτε μιλώντας για τις σημαντικές θέσεις που κατάλαβε στη μακρά σταδιοδρομία της. Και το κυριότερο, δεν φοβήθηκε ποτέ να υποστηρίξει τις απόψεις της, να εκφράσει ελεύθερα τις ιδέες της, ακόμη κι αν ήταν δυσάρεστες σε πολλούς. Θαρραλέα, δυναμική, η Ελένη πορεύεται στη ζωή με μία φράση στο νου της: “Τα πόδια στη γη και τα μάτια στον ουρανό”.

Νικολέτα Β.

Καλλιόπη Ζ.